

RECEPȚIONAT

Agencia Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2025

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2025

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

(pentru etapa 2025)

privind implementarea proiectului din cadrul concursului
Stimularea excelenței cercetărilor științifice

Proiectul: **Învățământul dual în jurnalism: convergența dintre formarea academică și
practica redacțională**

Cifra proiectului: **25.80012.0807.40SE**

Prioritatea strategică: **Provocări societale**

Rectorul/Directorul organizației

Igor ȘAROV

Președintele Consiliului științific/Senat

Georgeta STEPANOV

Conducătorul proiectului

Mariana TACU

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs	3
2. Obiectivele etapei 2025.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025	4
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025	4
5. Rezultatele obținute.....	5
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice	8
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute	9
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului	9
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului	10
10. Dificultățile în realizarea proiectului	10
11. Recomandări, propuneri.....	10
ANEXA 1. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025.....	12
ANEXA 2. Lista lucrărilor științifice publicate în anul 2025	14
ANEXA 3. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025	15
ANEXA 4. Componența echipei conform contractului de finanțare 2025	16

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs

Etapa de raportare august–decembrie 2025 are drept *scop general* fundamentarea conceptuală, curriculară și instituțională a programului de învățământ dual la specialitatea „Jurnalism și procese mediatice”, astfel încât formarea academică să fie corelată în mod coerent cu practica redacțională din instituțiile media partenere. În acest cadru, etapa urmărește conturarea unui model funcțional de colaborare între Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (FJȘC) și redacțiile care resimt lipsa de resursă umană calificată, în vederea facilitării tranziției treptate a studenților către piața muncii.

Scopul specific pentru anul 2025 vizează, pe de o parte, elaborarea și actualizarea cadrului de reglementare intern și a instrumentelor curriculare necesare demarării învățământului dual, iar pe de altă parte, creșterea vizibilității științifice și instituționale a Universității de Stat din Moldova (USM) și a Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării în domeniul formării duale în jurnalism, prin activități de diseminare și participare la evenimente academice de referință.

2. Obiectivele etapei 2025

În conformitate cu proiectul aprobat și cu planul de realizare pentru anul 2025, etapa de raportare a fost structurată în jurul câtorva obiective specifice interdependente:

- *redactarea și actualizarea planului de studii* pentru învățământul dual la programul *Jurnalism și procese mediatice*, astfel încât acesta să reflecte atât exigențele standardelor de calificare, cât și necesitățile reale ale redacțiilor partenere;
- *elaborarea și aprobarea pachetului curricular*, dar și a fișelor de disciplină, pentru programul dual, prin definirea a șase discipline pilon – „Jurnalism de informare”, „Presa tipărită: istorie și concept”, „Cadrul relațional instituțional”, „Jurnalism de opinie și comentativ”, „etică și integritate profesională”, „New media” – și integrarea acestora într-o structură unitară, coerentă și aplicativă;
- *crearea și menținerea unei rubrici active pe site-ul FJȘC*, dedicată învățământului dual și utilizată drept spațiu constant actualizat de informare și vizibilitate a proiectului;
- *analizarea cadrului legal și instituțional relevant pentru învățământul dual*, atât la nivel național (inclusiv prevederile Hotărârii Guvernului nr. 660/2024), cât și la nivelul reglementărilor interne ale USM, în vederea formulării unor recomandări clare pentru implementarea modelului dual în domeniul jurnalismului;
- *analiza condițiilor de formare profesională în instituțiile media* semnatare ale Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, cu accent pe capacitatea acestora de a integra studenți în fluxurile lor redacționale;
- *diseminarea rezultatelor preliminare ale proiectului în comunitatea academică*, atât la nivel internațional, prin participarea membrilor echipei la Conferința internațională „*Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse*”, ediția a X-a (Oradea, 9-12 octombrie 2025), context relevant pentru prezentarea și discutarea modelului dual în jurnalism în raport cu noile paradigme media, cât și la nivel național, prin organizarea și participarea la Conferința cu participare internațională „*Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare*” (Chișinău, 4 decembrie 2025), cu accent pe secțiunea de discuții finale – masă rotundă, dedicată *învățământului dual în jurnalism: educație prin experiență*.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025

În baza planului de realizare pentru anul 2025, acțiunile planificate au fost structurate în două etape principale:

- I. Studiu preliminar/Inițierea studiului.
- II. Observație și expertizarea spațiului redacțional.

La etapa de studiu preliminar a fost proiectată elaborarea conținutului informativ necesar pentru prezentarea publică a programului dual, precum și crearea unei rubrici distincte pe pagina web a FJȘC, rubrică menită să integreze descrierea proiectului, calendarul de activități și principalele rezultate. În același timp, a fost planificată redactarea și aprobarea unui calendar de implementare, armonizat cu structura anului universitar. Tot în cadrul acestei etape inițiale s-a prevăzut analiza cadrului normativ care reglementează învățământul dual, prin inventarierea actelor relevante, interpretarea lor în raport cu specificul formării jurnalistice și formularea unor concluzii privind condițiile în care USM poate implementa regimul dual la programul „*Jurnalism și procese mediatice*”. Pe segmentul curricular, planul de acțiuni a inclus elaborarea, în strânsă corelare cu standardul de calificare și cu planul de învățământ, a fișelor de disciplină și a curriculumelor pentru cele șase discipline selectate, cu precizarea clară a competențelor, conținuturilor și instrumentelor de evaluare adaptate unei formări duale.

Etapă a doua, centrată pe observație și expertizarea spațiului redacțional, a presupus planificarea vizitelor de documentare și a interacțiunilor directe cu reprezentanții instituțiilor media partenere. În continuarea acestui demers, a fost prevăzută elaborarea unor fișe de vizită, care să surprindă datele generale ale instituției, condițiile logistice și organizatorice, precum și structura programului de activitate, și completarea unor fișe de expertiză, orientate pe evaluarea capacității instituționale, tehnologice și de mentorat a redacțiilor. În același timp, planul a inclus elaborarea criteriilor minime de conformitate pentru unitățile de învățământ dual și redactarea unui acord-cadru de cooperare între USM și instituțiile media, ca instrument normativ de formalizare a parteneriatelor.

Nu în ultimul rând, la această etapă au fost programate activități de diseminare științifică, între care participarea la Conferința internațională „*Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse*”, ediția a X-a (Oradea, octombrie 2025), precum și integrarea rezultatelor proiectului în cadrul Conferinței naționale cu participare internațională „*Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare*” (Chișinău, decembrie 2025).

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025

În cadrul celor două etape, stabilite pentru anul 2025, au fost realizate, în linii mari, toate acțiunile planificate.

La nivel conceptual și curricular, a fost creată o rubrică distinctă pe site-ul FJȘC, dedicată învățământului dual, în care sunt prezentate datele esențiale ale proiectului, informații despre activitățile în desfășurare, rubrică ce urmează a fi actualizată pe parcursul desfășurării proiectului. Planul de studii pentru regimul dual a fost redactat și actualizat în concordanță cu standardul de calificare și cu noile reglementări privind învățământul dual, fiind corelat cu nevoile redacțiilor partenere și cu structura fluxului redacțional. În acest context, au fost elaborate fișele de disciplină și curriculumele pentru cele șase discipline integrate în program, documente care au fost supuse dezbaterii și aprobării în cadrul ședinței Departamentului Teoria și Practica Jurnalismului - DTPJ (proces verbal nr. 1, din 26 august 2025) și a Consiliului Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării (proces verbal nr. 1, din 29 august 2025).

Fișele de disciplină, au fost elaborate, având la bază o structură standardizată: acestea includ datele generale ale disciplinei (anul de studii, semestrul, numărul de credite, tipul de evaluare finală, specificul disciplinei), competențele generale și profesionale vizate (corelate cu rezultatele învățării din Standardul de calificare – 6 CNC), unitățile de conținut, sarcinile pentru lucrul individual și bibliografia de referință.

La nivel operațional și instituțional, au fost create instrumente specifice de documentare și evaluare a redacțiilor partenere. Fișa vizitei sintetizează datele generale despre instituția media (denumire, adresă, date de contact, tipul instituției, fondator, limba de instruire, program de activitate, perioadă de evaluare, numărul maxim de studenți acceptați), dar și principalele dimensiuni care vor fi analizate în teren: capacitate instituțională, siguranță și protecție, tehnologie și echipament, capacitate de mentorat și respectarea deontologiei profesionale. Fișa de expertiză dezvoltă aceste dimensiuni în indicatori concreți și scalabili, de la prezentarea actelor de constituire și existența unui program de activități compatibil cu regimul dual până la dotările tehnice, software-ul autorizat, existența resursei umane calificate și capacitatea de mentorat, precum și respectarea Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova și istoricul atenționărilor din partea autorităților de reglementare.

Un pas important în direcția formalizării parteneriatelor îl reprezintă redactarea și aprobarea Acordului de cooperare cu privire la organizarea și desfășurarea învățământului dual în cadrul studiilor superioare de licență. Documentul stabilește, pe baza Codului educației și a Regulamentului privind învățământul dual, obiectul și durata cooperării, drepturile și obligațiile USM, ale unității de învățământ dual și ale coordonatorilor desemnați, condițiile de desfășurare a instruirii teoretice și practice, modalitățile de evaluare, precum și mecanismele de modificare sau reziliere a acordului.

La nivel de diseminare științifică, acțiunile planificate s-au materializat prin participarea efectivă a membrilor echipei de proiect la Conferința internațională „*Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse*”, ediția a X-a, organizată la Oradea în perioada 9 –12 octombrie 2025. În programul conferinței au fost incluse comunicări care valorifică direct rezultatele proiectului privind reconfigurarea formării jurnalistice între rigorile academice și noile paradigme media emergente, precum și analize ale pieței media din Republica Moldova în contextul tehnologiilor digitale, contribuții ce au permis integrarea experienței învățământului dual în dezbaterile internaționale despre transformările mass-mediei.

5. Rezultatele obținute

Rezultatele obținute conform etapelor prestabilite pot fi sintetizate pe patru dimensiuni: 1. *conceptual-normativă*; 2. *curricular-educatională*; 3. *operațional-instituțională* și 4. *științifică*.

Dimensiunea conceptual–normativă

Pe parcursul intervalului de raportare, proiectul a reușit să transforme cadrul legal recent aprobat, în special Hotărârea Guvernului nr. 660/2024 privind organizarea și desfășurarea învățământului dual în cadrul studiilor superioare de licență și Ordinul Ministerului Educației nr. 1665/2024, într-un sistem coerent de norme și orientări adaptate specificului domeniului media. Rezultatul principal îl constituie elaborarea unui raport analitic integrat privind cadrul normativ și instituțional al învățământului dual, document care sintetizează prevederile legislative, compatibilitățile cu reglementările interne ale USM și oportunitățile de aplicare a modelului în formarea jurnalistică (https://jurnalism.usm.md/?page_id=8777). Acest raport a oferit echipei de

implementare o bază solidă pentru actualizarea planului de studii și pentru definirea responsabilităților instituționale ale actorilor implicați.

Analiza cadrului normativ a pus în evidență necesitatea unei corelări între standardele de calificare ale domeniului 032 *Jurnalism și informare* și particularitățile fluxurilor de lucru din instituțiile media. În acest sens, au fost clarificate elemente-cheie precum raportul 60% (*activități la universitate*) – 40% (*formare profesională în redacții*), recunoașterea vechimii în muncă pentru studenții implicați în program, remunerația oferită de unitățile de formare profesională, coordonarea duală (IES–UFP) și modul de consemnare în suplimentul la diplomă a activităților practice.

Tot în cadrul dimensiunii normative a fost definit un set de recomandări operaționale, bazate pe experiența altor sectoare care aplică modelul dual, dar și pe analiza critică a contextului mediatic din Republica Moldova, așa cum este reflectat în studiul semnat de Victoria Bulicanu și Mariana Tacu, „*Învățământul dual de specialitate la programele de studii în învățământul superior: concept și implementare*”, material care urmează a fi publicat în revista științifică INTERTEXT. Studiu care evidențiază criza de resursă umană din mass-media, nevoia de adaptare a curriculelor universitare și deschiderea tot mai mare a redacțiilor spre implicarea în formarea viitoarei generații de jurnaliști.

Această dimensiune a consolidat un cadru conceptual modern, racordat transformărilor mediului jurnalistic și noilor rigori ale pieței media din Republica Moldova, asigurând resursele de interpretare necesare pentru realizarea etapelor curriculare și operaționale.

Dimensiunea curricular-educatională

Pe dimensiunea curricular-educatională, etapa de raportare a permis definirea și conturarea unui cadru de formare adaptat specificului învățământului dual, prin elaborarea unui pachet curricular coerent, integrat și orientat spre nevoile reale ale industriei media. În această perioadă au fost dezvoltate documentele curriculare esențiale, incluzând planul de studii adaptat modelului dual și fișele disciplinelor fundamentale, dar și de specialitate, proces care a consolidat atât logica formării academice, cât și legătura directă dintre universitate și redacțiile partenere. Elaborarea și aprobarea celor șase fișe de disciplină și a celor șase curricula pentru disciplinele fundamentale și de specialitate – „*Jurnalism de informare*”, „*Presa tipărită: istorie și concept*”, „*Cadrul relațional instituțional*”, „*Jurnalism de opinie și comentativ*”, „*New media*” și „*Etică și integritate profesională*” – reprezintă un progres substanțial în direcția adaptării formării universitare la specificul modelului dual.

Fișele disciplinelor, realizate într-o structură unitară, includ datele generale ale disciplinei, competențele generale și profesionale vizate (corelate cu standardul de calificare și nivelul 6 CNC), unitățile de conținut, numărul de ore repartizate, sarcinile aferente lucrului individual și bibliografia de specialitate - https://jurnalism.usm.md/?page_id=8783. Fiecare disciplină are un rol determinat în achiziția treptată a competențelor profesionale, astfel încât studentul să poată participa eficient la sarcini reale din redacții în etapele ulterioare ale parcursului dual.

Tot în acest compartiment se înscrie și crearea unei rubrici active pe site-ul FJȘC - https://jurnalism.usm.md/?page_id=8762, rubrică dedicată informării publice și vizibilității activităților proiectului. Această secțiune online asigură transparența procesului educațional și

oferă acces direct la anunțurile și materialele relevante ale proiectului, consolidând legătura dintre mediul academic și cel profesional.

Dimensiunea operațional-instituțională

Rezultatele pe plan operațional și instituțional reprezintă nucleul practic al etapei de raportare. Principalele realizări includ dezvoltarea și aplicarea instrumentelor necesare evaluării redacțiilor partenere și finalizarea documentelor juridice care formalizează colaborarea universitate-unitate de formare profesională – instituții media.

Au fost elaborate fișele de vizită și fișele de expertiză, instrumente fundamentale pentru evaluarea capacităților redacțiilor. Fișa de vizită sintetizează datele generale ale instituției media, programul de activitate, structura echipei, dotările tehnice, logistica și capacitatea instituțională de a primi studenți în redacții. Fișa de expertiză vizează criteriile de evaluare: capacitate instituțională, siguranța și protecția mediului de lucru, infrastructura tehnologică (inclusiv echipamente video, software autorizat și sisteme de editare), disponibilitatea mentorilor calificați, respectarea normelor deontologice și istoricul interacțiunilor instituției cu studenții. Aceste instrumente permit o evaluare uniformă, comparabilă, eliminând caracterul subiectiv al aprecierii capacității redacțiilor.

Un rezultat major îl constituie redactarea și finalizarea Acordului de cooperare pentru organizarea și desfășurarea învățământului dual, document juridic complet, validat cu instituțiile media partenere. Acordul stipulează responsabilitățile USM și ale unităților media, descrie obiectul colaborării, perioada de aplicare, modalitățile de asigurare a coordonării duale, drepturile și obligațiile studentului, procedurile de evaluare, mecanismele de semnalare a neconformităților și cadrul de reziliere a acordului. Finalizarea acestui instrument a permis trecerea de la etapa pregătitoare la etapa de colaborare efectivă, fiind deja pregătit pentru semnare de către redacțiile identificate drept eligibile.

În același timp, au fost stabilite parteneriate instituționale cu redacții relevante, precum (<https://usm.md/?p=43499>): Agora.md, Diez.md, ECOpresa.md, TVR Moldova, IPNA Teleradio Moldova, Ziarul de Gardă, și altele instituții cu care FJȘC a purtat discuții privind resursele umane, necesitățile redacționale, fluxurile de lucru și disponibilitatea de a integra studenții în activitățile redacțiilor. O parte dintre aceste redacții au participat anterior și la consultări, mese rotunde și activități conexe.

Demersurile întreprinse în această etapă au susținut consolidarea premiselor instituționale pentru funcționarea modelului dual și au creat condiții pentru o colaborare universitate-redacții gestionată într-un mod coerent și compatibil cu cerințele cadrului legal

Dimensiunea științifică

Pe dimensiunea științifică, proiectul a înregistrat o serie de contribuții relevante prin participarea membrilor echipei de proiect la conferințe de specialitate, prin publicarea unor articole axate pe tematica învățământului dual și prin integrarea acestor rezultate în discuțiile academice de profil.

La nivel internațional, rezultate ale studiilor ce reprezintă proiectul au fost prezentate în cadrul Conferinței internaționale „*Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse*”, ediția a X-a, aniversară, organizată la Oradea în octombrie 2025 - <https://jurnalism.usm.md/?p=8801&lang=en>. În cadrul conferinței, echipa a prezentat două lucrări științifice: 1. „*Reconfigurarea formării jurnalistice în contextul noilor media*”, semnată de M. Tacu, dr., conf. univ., și A. Doina, lector și 2. „*Piața media din Republica Moldova în contextul transformărilor digitale*”, elaborat de V. Bulicanu, dr., conf. univ., și M. Toacă, dr., conf. univ. Ambele lucrări valorifică rezultatele proiectului, discutând reconfigurarea paradigmelor de

formare profesională, transformările fluxurilor redacționale, vulnerabilitățile pieței media și relevanța învățământului dual în acest context emergent.

Prezentarea acestor studii nu a avut doar un caracter descriptiv, ci și unul critic-analitic, integrând date, observații și concluzii formulate în cadrul proiectului. Participarea la conferință a permis consolidarea vizibilității internaționale a proiectului, facilitând schimburi de bune practici cu universitari și practicieni din România, Franța și alte țări europene.

La nivel național, proiectul a fost integrat în programul Conferinței cu participare internațională „*Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare*”, eveniment ce urmează să se desfășoare la Chișinău - în decembrie 2025, unde membrii echipei vor contribui și la organizarea unei mese rotunde, cu genericul: *Învățământul dual în jurnalism: educație prin experiență*.

În plus, etapa de raportare a inclus și elaborarea unui articol științific pentru revista INTERTEXT, dedicat conceptualizării modelului dual în jurnalism, care a fost acceptat și urmează a fi publicat la sfârșitul acestui an.

Componenta științifică a proiectului a facilitat integrarea rezultatelor într-un cadru de discuții academice mai larg, contribuind la abordările actuale privind formarea jurnalistică, transformările digitale și relația dintre mediul universitar și redacții.

6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice

În vederea asigurării vizibilității academice a proiectului și a integrării rezultatelor preliminare în circuitul științific de specialitate, echipa și-a propus participarea la manifestări științifice relevante, atât la nivel internațional, cât și național, precum și valorificarea unor contribuții în publicații de profil.

În acest sens, un prim demers a fost participarea membrilor echipei de proiect la Conferința internațională „*Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse*”, ediția a X-a, aniversară, desfășurată la Universitatea din Oradea în perioada 9-12 octombrie 2025 - <https://agerpres.ro/social/2025/10/07/bihor-specialisti-in-comunicarea-de-masa-din-cinci-tari-in-conferinta-mass-media-in-post-comunism-de--1491135>.

În cadrul conferinței, au fost prezentate două contribuții științifice relevante pentru tematica proiectului: studiul „*Reconfigurarea formării jurnalistice în contextul noilor media*”, semnat de M. Tacu, dr., conf. univ., și A. Doina, lector și analiza „*Piața media din Republica Moldova în contextul transformărilor digitale*”, realizată de V. Bulicanu, dr., conf. univ., și M. Toacă, Dr., conf. univ - <https://jurnalism.usm.md/?p=8801&lang=en>. Ambele lucrări au abordat transformările mediului jurnalistic, relația dintre formarea academică și necesitățile redacționale și premisele dezvoltării învățământului dual, iar versiunile complete ale articolelor urmează să fie publicate într-o culegere științifică editată la Editura Tritonic.

La nivel național, rezultatele proiectului au fost integrate în programul Conferinței naționale cu participare internațională „*Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare*”, organizată la Chișinău la 4 decembrie 2025, eveniment academic prilejuit de aniversarea a 45 de ani de la fondarea Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării. În cadrul acestei conferințe, un loc distinct îl va ocupa discuția, privind „*Învățământul dual în jurnalism: educație prin experiență*”, în cadrul unei mese rotunde.

În același context al vizibilității științifice, rezultatele proiectului au fost reflectate și în articolul, cu titlul: „*Învățământul dual de specialitate la programele de studii în învățământul superior: concept și implementare*”, aprobat spre publicare în revista INTERTEXT, care analizează

fundamentele teoretice ale modelului dual și provocările aplicării acestuia în domeniul jurnalismului.

Prin intermediul acestor activități de diseminare, proiectul și-a consolidat prezența în mediul științific și a favorizat schimbul de idei cu specialiști din universități și instituții media din România și Republica Moldova, contribuind la articularea unei perspective integrate asupra învățământului dual în jurnalism și asupra transformărilor paradigmatică ale profesiei în era digitală.

Pagina web a FJȘC, prin rubrica dedicată învățământului dual, a fost utilizată ca instrument de diseminare a informațiilor. Aici sunt publicate detalii despre proiect, descrieri ale activităților, anunțuri despre evenimente și sinteze ale principalelor rezultate, ceea ce permite atât comunității academice, cât și partenerilor media să urmărească evoluția programului dual și să se implice în activitățile derulate.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute

Din perspectivă științifică, proiectul contribuie la dezvoltarea unui cadru analitic și metodologic privind învățământul dual în jurnalism, în condițiile transformărilor digitale și ale convergenței media. Prin analiza cadrului normativ, prin configurarea pachetului curricular și prin integrarea rezultatelor în comunicări științifice prezentate la conferințe internaționale, proiectul adaugă un set de referințe conceptuale și empirice relevante pentru cercetarea formării profesionale în domeniul mass-mediei.

Impactul social se resimte în primul rând la nivelul studenților și al redacțiilor. Pentru studenți, programul dual deschis prin acest proiect creează perspective mai clare de integrare în câmpul muncii și le oferă ocazia de a-și construi identitatea profesională în contact direct cu practicienii din instituțiile media, în condițiile în care criza de resursă umană calificată în sectorul jurnalistic este tot mai acută. Pentru redacții, proiectul propune un model de colaborare prin care acestea pot contribui activ la formarea noii generații de jurnaliști, beneficiind în același timp de aportul creativ și tehnologic al studenților.

În plan economic și instituțional, rezultatele etapei de raportare pregătesc terenul pentru o utilizare mai eficientă a resurselor investite în formarea profesională. Programul dual poate reduce, pe termen mediu, costurile de adaptare și integrare profesională ale noilor angajați în instituțiile media, în timp ce pentru USM și FJȘC crește atractivitatea programului de studii și potențialul de consolidare a parteneriatelor cu mediul profesional, ci, prin acordurile încheiate, oferă facultății posibilitatea de a trimite la practică și studenți din învățământul clasic, inclusiv în vizite de documentare, pentru a se familiariza cu echipamentele tehnice din redacții. Întrucât facultatea nu poate dispune de întreaga gamă de tehnologii utilizate în instituțiile media din țară.

Acordul de cooperare, fișele de vizită și expertiză, precum și criteriile minime de conformitate asigură un cadru structurat de colaborare, în care responsabilitățile și beneficiile sunt clar definite pentru toate părțile implicate.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

Colaborarea la nivel național s-a concretizat, la această etapă, prin implicarea unor instituții media semnatare ale Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, selectate ca potențiali parteneri în implementarea învățământului dual. Procesul de colaborare a fost structurat în jurul instrumentelor dezvoltate în cadrul proiectului: fișa vizitei, fișa de expertiză și acordul de cooperare. În urma vizitelor și a discuțiilor preliminare, instituțiile media au fost invitate să ofere

informațiile necesare pentru evaluarea capacității instituționale, a resurselor tehnice și a disponibilității de a asigura mentorat pentru studenți.

Acordul de cooperare, elaborat în baza prevederilor Codului educației și ale Regulamentului privind învățământul dual, a fost utilizat ca bază juridică pentru formalizarea parteneriatelor cu redacțiile care întrunesc criteriile de conformitate.

În acest fel, colaborarea națională depășește nivelul declarațiilor de intenție și se concretizează în aranjamente contractuale clare, care definesc drepturile și obligațiile părților și creează un cadru stabil pentru derularea activităților duale.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

Colaborarea la nivel internațional în această etapă s-a realizat în principal prin diseminarea rezultatelor proiectului în cadrul Conferinței internaționale „*Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse*”, ediția a X-a, organizată la Oradea în octombrie 2025, în parteneriat cu Universitatea din Oradea, Universitatea din București, Université de Tours, și Universitatea de Stat din Moldova. Evenimentul a reunit cercetători și practicieni din diverse instituții europene, oferind un cadru propice prezentării și discutării rezultatelor preliminare ale proiectului.

În cadrul conferinței au fost prezentate două comunicări ale echipei, axate pe reconfigurarea formării jurnalistice în contextul noilor media și pe transformările pieței media din Republica Moldova, contribuții care au permis integrarea proiectului în dialogul academic internațional. Discuțiile purtate în sesiuni și interacțiunile profesionale au evidențiat interesul comun pentru modelele de formare prin experiență și pentru adaptarea curriculei universitare la schimbările tehnologice.

Participarea la acest eveniment a consolidat vizibilitatea internațională a proiectului și a creat premisele pentru viitoare colaborări interuniversitare în domeniul formării duale și al modernizării programelor de jurnalism în contextul media emergent.

10. Dificultățile în realizarea proiectului

Pe parcursul etapei de raportare, echipa a întâmpinat câteva dificultăți care au influențat ritmul de implementare, fără a afecta însă realizarea obiectivelor stabilite.

La nivel organizatoric, suprapunerea calendarului proiectului peste obligațiile didactice și administrative ale membrilor echipei a impus o distribuție strictă a sarcinilor și o utilizare flexibilă a termenelor.

O dificultate specifică a fost legată de lipsa unei tradiții consolidate a învățământului dual în domeniul jurnalismului. Armonizarea așteptărilor mediului academic cu cele ale redacțiilor a presupus timp suplimentar pentru dialog, clarificarea rolurilor, explicarea avantajelor și responsabilităților pe care le implică statutul de învățământ dual, precum și adaptarea instrumentelor de evaluare la diversitatea contextelor redacționale.

11. Recomandări, propuneri

Pornind de la experiența acumulată în etapa de raportare, se recomandă *extinderea rețelei de parteneri media*, prin identificarea și implicarea unor instituții care dispun de condiții adecvate pentru formarea practică și respectă standardele deontologice ale profesiei. Diversificarea profilului redacțiilor: televiziuni, radiouri, portaluri online, agenții de presă sau entități specializate

în producție digitală – poate contribui la o mai bună aliniere a traseului formativ la interesele și abilitățile studenților.

Printre recomandări ar fi și îndemnul ca instituțiile media care resimt un deficit de resurse umane să promoveze, în perioada admiterii la universități, în lunile iunie-august, anunțuri pe paginile propriilor publicații prin care să informeze tinerii interesați de studii jurnalistice că, începând cu anul 2025, statul oferă burse pentru învățământul dual, încurajându-i astfel să opteze pentru programele de jurnalism în regim dual, aceștia având posibilitatea ca, începând cu semestrul al patrulea, să devină colegi de redacție și să dobândească experiență practică direct în instituțiile media.

Totodată, este oportună dezvoltarea unui cadru structurat de mentorat, prin elaborarea unor ghiduri, instrumente de feedback și fișe de rol care să sprijine activitatea jurnaliștilor mentori și să asigure o coerență mai mare a experiențelor de învățare în redacții.

Se recomandă, în continuare, consolidarea dimensiunii de diseminare științifică, prin participarea la conferințe de specialitate, publicarea unor articole tematice și valorificarea studiilor de caz generate pe parcursul proiectului. În paralel, utilizarea unor instrumente de evaluare precum chestionare, interviuri și focus-grupuri poate contribui la monitorizarea evoluției programului dual și la ajustarea etapelor următoare în funcție de necesități și de dinamica pieței media.

Conducătorul de proiect: Mariana RACU

Data: 03.12.20

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului: **25.80012.0807.40SE**

Denumirea Proiectului: **Învățământul dual în jurnalism: convergența dintre formarea academică și practica redacțională**

Etapă de implementare 2025 a proiectului *Învățământul dual în jurnalism: convergența dintre formarea academică și practica redacțională* a vizat consolidarea bazei conceptuale, curriculare și instituționale necesare unui model funcțional de formare duală adaptat industriei media din Republica Moldova. Activitățile realizate au urmărit alinierea formării universitare la necesitățile reale ale redacțiilor, în contextul deficitului de personal calificat și al transformărilor generate de digitalizare și convergența mediatică.

În plan conceptual-normativ, proiectul a valorificat cadrul legislativ actual (HG nr. 660/2024; Ordinul ME nr. 1665/2024) și a elaborat un raport analitic privind compatibilitatea acestuia cu reglementările USM. Au fost clarificate elemente-cheie (structura 60%/40% a formării, responsabilități instituționale, evaluarea activităților practice) și formulate recomandări operaționale pentru adaptarea proceselor interne la modelul dual.

Dimensiunea curricular-educatională a inclus actualizarea planului de studii dual și elaborarea curriculumelor și fișelor de disciplină pentru cele șase discipline, asigurând coerența traseului formativ și integrarea treptată a competențelor profesionale. A fost creată și o rubrică dedicată învățământului dual pe site-ul FJȘC, care oferă transparență și centralizează informațiile relevante.

În plan operațional-instituțional, au fost dezvoltate instrumente standardizate: fișe de vizită și expertiză, criterii minime de conformitate și Acordul de cooperare, care structurează relația universitate-redacții și permit evaluarea unitară a capacităților instituțiilor media. Totodată, au fost inițiate colaborări cu redacții semnatare ale Codului deontologic.

În plan științific, vizibilitatea proiectului a fost consolidată prin participarea la două evenimente academice: Conferința internațională *Mass-media în postcomunism. Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse* (Oradea), unde au fost prezentate două studii ce urmează să fie publicate într-o culegere Tritonic, și Conferința cu participare internațională *Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare* (Chișinău), în cadrul căreia a fost organizată o masă rotundă dedicată învățământului dual. De asemenea, a fost elaborat un articol consacrat conceptualizării modelului dual, acceptat pentru publicare în revista *INTERTEXT*.

Impactul etapei constă în consolidarea cadrului instituțional de implementare și în generarea unor beneficii directe pentru studenți, redacții și mediul academic, contribuind la reșezarea relației dintre formarea universitară și practica profesională contemporană.

Conducătorul de proiect: **Mariana T. I. I.**

Data: 03.12.2025

LS

Summary of Activities and Results Achieved in the Project in 2025

Project Code: **25.80012.0807.40SE**

Project Title: ***Dual Education in Journalism: Convergence Between Academic Training and Newsroom Practice***

The 2025 implementation phase of the project Dual Education in Journalism: Convergence Between Academic Training and Newsroom Practice is focused on consolidating the conceptual, curricular, and institutional foundations required for an effective dual training model aligned with the needs of the media industry in the Republic of Moldova. Activities targeted followed the alignment of academic training with newsroom requirements, founding out a shortage of qualified personnel and ongoing digital and media convergence.

At the conceptual and regulatory level, the project analyzed the current legislative framework (Government Decision No. 660/2024; Ministry of Education Order No. 1665/2024) and produced an analytical report assessing its compatibility with MSU's internal regulations. Key elements - such as the 60%/40% training structure, institutional responsibilities, and mechanisms for evaluating practical activities were clarified, along with operational recommendations for adapting internal processes to the dual model.

The curricular component included updating the dual study programme and developing syllabus and course descriptors for six basic disciplines, ensuring coherence and the gradual integration of professional competences. A dedicated Dual Education section was also created on the FJCS website to enhance transparency and centralize project information.

At the operational level, the project developed standardized tools: visit and evaluation sheets in media institutions, minimum compliance criteria, and the Cooperation Agreement that contains the regulatory statements in the university-newsroom relationship and support consistent assessment of media institutions. Partnerships were initiated with media institutions which are signatories of the national Code of Ethics.

Scientifically, the project strengthened its visibility through participation in two major academic events: the international conference *Mass Media in Post-Communism. Traditional Journalism and New Media* (Oradea), where two studies were presented and accepted for publication by Tritonic Editorial House, and the conference *Phenomena and Trends in Journalism and Communication* (Chişinău), which included a roundtable devoted to dual education. An additional article conceptualizing the dual model was accepted for publication in the scientific journal INTERTEXT.

Overall, this phase contributed to strengthening the institutional framework for dual education and generating real benefits for students, newsrooms, and academia, fostering a sustainable connection between university training and contemporary professional practice.

Conducătorul de proiect: **Mariana TACI**

Data: 03.12.2025

LŞ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2025 în cadrul proiectului:
Învățământul dual în jurnalism: convergența dintre formarea academică și practica
redacțională**

1. Articole în reviste științifice

1.1. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. BULICANU, V., TACU, M. Învățământul dual de specialitate la programele de studii în învățământul superior: concept și implementare. In: Intertext. Chișinău: ULIM, 2025, ISSN 1857-3711. 0,5 c.a. (în curs de publicare) (categoria B)

2. Articole în materiale ale conferințelor științifice

2.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. BULICANU, V., TOACĂ, M. Piața media din Republica Moldova: vulnerabilitățile și avantajele tehnologizării. In: Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse. 2025. Coord.: Florin Ardelean, Ioan Laza. București: Tritonic Books; Oradea: Editura Universității din Oradea. 0,7 c.a. (în curs de publicare)

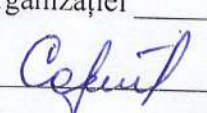
2. TACU, M., DOINA, A. Reconfigurarea formării jurnalistice: între rigorile academice și noile paradigme ale media emergente. In: Jurnalismul tradițional și noile media: delimitări, practici și controverse. 2025. Coord.: Florin Ardelean, Ioan Laza. București: Tritonic Books; Oradea: Editura Universității din Oradea. 0,6 c.a. (în curs de publicare)

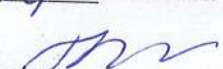
**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025**

Cifra proiectului: 25.80012.0807.40SE

Cheltuieli, lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune 2025	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	40330	+4494,29	44824,29
Servicii de cercetări științifice	222930	235848		235848
Servicii neatribuite altor aliniate (remunerarea personalului administrativ)	222999	14880		14880
Servicii neatribuite altor alineate (publicarea articolului științific)	222999	3432	-3432	
Servicii de protocol	222920	2700		2700
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	2810	-1062,29	1747,71
Total:		300000		300000

Conducătorul organizației / **Igor ȘAROV, rector USM**

Contabil șef / **Liliana COJOCARU**

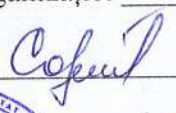
Conducătorul de proiect / **Mariana TACU**

Componența echipei conform contractului de finanțare 2025

Cifrul proiectului: 25.80012.0807.40SE

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2025						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Tacu Mariana	1983	Dr., conf. univ.	18	01.08.2025	31.12.2025
2.	Toacă Mariana	1978	Dr., conf. univ.	29	01.08.2025	31.12.2025
3.	Bulicanu Victoria	1979	Dr., conf. univ.	29	01.08.2025	31.12.2025
4.	Doina Aurica	1973	Drd., lector univ.	27	01.08.2025	31.12.2025

Conducătorul organizației / Igor ȘAROV, rector USMContabil șef / Liliana COJOCARUComunicant al proiect / Mariana TACUData 5

LȘ

